

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	
รับที่	33044
วันที่	พ.ย. ๒๕๕๘ ๑๑.๓๐ น.

ที่ สม ๐๐๐๗/ ๑๓๓

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี

ชั้น ๖ - ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ส18159

วันที่ : ๕22865/58

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

วันที่: 30 พ.ย. 58 เวลา: 9:57

เรื่อง ข้อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการพิจารณาคำร้องที่ ๑๑๘๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ หน้า

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาคำร้องที่ ๑๑๘๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๕ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการยุติธรรมทางอาญา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ความเป็นมา

นายการุณ ไสงาม ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ขอให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีกล่าวอ้างว่า ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๕ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการยุติธรรมทางอาญา กระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นควรให้มีข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี ในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานในการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา เพื่อให้บทกฎหมายมีความชัดเจนและไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้พิจารณาเห็นควรให้มีข้อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณารายงานผลการพิจารณาคำร้องเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

/๕. สาระสำคัญ...

๔.สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ สภาพปัญหา

ตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๕ เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งกำหนดให้ผู้ซึ่งถูกกล่าวหา มีหน้าที่ต้องพิมพ์ลายนิ้วมือ ลายมือหรือลายเท้า ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หากฝ่าฝืนหรือขัดคำสั่ง ผู้นั้นย่อมมีความผิดฐานกระทำความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ประเด็นปัญหาที่อาจเกิดมีขึ้นคือ กรณีผู้ซึ่งถูกกล่าวหา ขัดขืนไม่ยอมพิมพ์ลายนิ้วมือตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานจะมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายประการใดและ เพียงใดในการได้มาซึ่งลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ซึ่งถูกกล่าวหา เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและ ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๕ กำหนดไว้ แต่เพียงอำนาจของเจ้าพนักงานในการรวบรวมพยานหลักฐานและอำนาจในการออกคำสั่งให้พิมพ์ลายนิ้วมือ โดยไม่มี บทบัญญัติใดกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับให้ผู้ขัดขืนโดยไม่มีเหตุอันสมควรพิมพ์ลายนิ้วมือได้ เมื่อไม่มี ลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ซึ่งถูกกล่าวหา จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะการพิสูจน์ทราบตัวบุคคล ว่าบุคคลซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดหนึ่ง เคยกระทำความผิดอื่นมาก่อนหรือเคยต้องโทษสำหรับความผิดอื่น มาก่อนหรือไม่ ซึ่งส่งผลต่อการฟ้องขอให้ศาลเพิ่มโทษหรือบวกโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา ตลอดจนการใช้ดุลพินิจของศาลในการพิจารณาพิพากษาลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดครั้งแรกและผู้กระทำความผิดซ้ำ

๔.๒ ข้อเสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

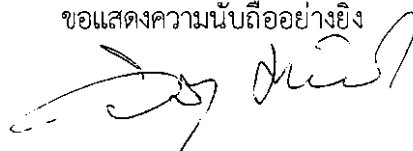
คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย เกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญา ในประเด็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ซึ่งถูกกล่าวหา ให้มีความชัดเจนและให้เจ้าพนักงานมีอำนาจกระทำการได้ตามกฎหมาย โดยไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๕. ข้อเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอความกรุณาท่านโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณารายงานผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวข้างต้น และพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางวิสา เบ็ญจมาน)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รักษาราชการแทนประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักกฎหมายและคดี

โทรศัพท์ ๐ - ๒๑๔๑ - ๑๙๓๒ (อิชिरา), โทรสาร ๐ - ๒๑๔๓ - ๘๗๒๐